

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	28 ต.ค. 2555	22	7875	5

“แม่น้ำโขง”

สายน้ำอันเป็นนิรันดร์

สิ่งหนึ่งที่ทำให้ผมถูกคิดและงุนงงต่อปัญหาของแม่น้ำโขงที่รัฐบาลจีนมีโครงการจะระเบิดแก่งในแม่น้ำโขงเมื่อหลายปีก่อน เพียงเพื่อเปิดช่องทางให้เรือสินค้าขนาดใหญ่รวมถึงเรือท่องเที่ยวสามารถเดินทางขึ้นลงแม่น้ำโขงได้ตลอดปี จากเดิมที่จำกัดเฉพาะเพียงเรือขนาดเล็กที่สามารถเดินทางได้เท่านั้น

หลายฝ่ายวิตกกังวลต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่จะตามมาและไม่เชื่อว่า การระเบิดเกาะแก่งในแม่น้ำโขงซึ่งมีทั้งหมดกว่า 12 แก่งจะได้ผลไม่คุ้มกับสิ่งที่เสียไป ระบบนิเวศ วิถีชีวิตของผู้คนจะย่อยยับจนไม่อาจจะกู้กลับคืน โดยเฉพาะจะส่งผลกระทบต่อแหล่งเพาะพันธุ์ปลาบึก ซึ่งถือว่ามียืนอาศัยอยู่ในแม่น้ำโขงเพียงแห่งเดียว โครงการดังกล่าวเป็นความร่วมมือกันตามข้อตกลงการเดินทางเรือเสรีในแม่น้ำโขงของ “กลุ่มความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” (Greater Mekong Sub-region scheme) ประกอบด้วยประเทศจีน พม่า ลาว ไทยรวมถึงกัมพูชาและเวียดนาม

ความสำคัญของแม่น้ำโขงในฐานะของแม่น้ำสายใหญ่ที่ได้ไหลรินผ่านชุมชนหล่อเลี้ยงชีวิตของผู้คนริมสองฝั่งที่ใช้ดื่มกินมาทุกเมื่อ

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 28 ต.ค. 2555	ปีที่ 22	ฉบับที่ 7875	หน้า 5
---	-------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

เชื่อกันว่า จนอาจลืมนึกถึงคุณค่าของสายน้ำ จนบางครั้งปล่อยให้น้ำมันไหล
หกหล่นและเลือนลอยผ่านผืนไปอย่างเปล่าเปลือง ในขณะที่สายน้ำต่าง
ทำหน้าที่ของตนอย่างเข้มแข็ง มันคง ดำรงตนเสมอมาตลอดกาล

บนแผ่นดินพากฟ้าหลังคาโลกของที่ราบสูงชิงไห่ - ทิเบต หยดน้ำ
จากหิมะได้รวมตัวกันแล้วไหลกลั่นออกมาลงสู่ผืนแผ่นดินที่ลุ่มต่ำ กลาย
เป็นตำนานของสายน้ำที่ยิ่งใหญ่ที่เรารู้จักในชื่อ “แม่น้ำโขง” เรารู้จักลำ
น้ำโขงในฐานะที่เป็นสายน้ำจากแดนไกล ไหลผ่านเข้ามาเยี่ยมเยือนรอย

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	28 ต.ค. 2555	22	7875	5

ตะเข็บชายแดนไทยที่บริเวณบ้านสบรวกสามเหลี่ยมทองคำ ในเขตอำเภอ เชียงแสน แล้วไหลลงเป็นเส้นแบ่งแดนระหว่างไทย - ลาว กระทั่งถึงอำเภอ เวียงแก่น จังหวัดเชียงรายก่อนที่จะไหลลึกเข้าไปในแผ่นดินลาว แล้ววก กลับมาเป็นเส้นแบ่งแดนไทย - ลาวอีกครั้งหนึ่งที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ไหลลัดเลาะจังหวัดหนองคาย นครพนม มุกดาหาร อุบลราชธานีและไหลเข้าไปในดินแดนลาวอีกครั้ง นั่นทำให้คนไทยเรารู้จักแม่น้ำโขงไม่กว้างขวาง เท่าใดนัก นอกไปจากแม่น้ำที่รินไหลลงแนวชายแดนเท่านั้น

แต่สำหรับแม่น้ำที่เดินทางมาไกลจากต้นสายปลายสุดที่รวมระยะทางถึง 4,909 กิโลเมตรผ่านผืนแผ่นดินถึง 7 ประเทศแล้วย่อมจะมีคนรู้จัก

มักคุ้นกับสายน้ำในคุณค่าที่ต่างกันออกไป ดังเช่นที่ต้นกำเนิดแห่งสายน้ำ ทางตอนใต้ของมณฑลชิงไห่ ผู้คนบนหลังคาโลกเหล่านั้นรู้จักแม่น้ำสายนี้ ในนาม “แม่น้ำซาเก” ครั้นเมื่อไหลเข้าสู่เขตปกครองตนเองทิเบต คนที่นั่น เรียกแม่น้ำสายนี้ว่า “แม่น้ำลกฉอง” กระทั่งไหลลงทางใต้เข้าสู่มณฑล ยูนนานจนถึงดินแดนสิบสองปันนา แคว้นแคว้นชนชาติ พวกเขาค้นเคย สายน้ำที่ใช้อาบน้ำกินอยู่ทุกเมื่อเชิ่วนในนามของ “แม่น้ำล่านซ้าง” หรือ “แม่น้ำล่านซ้าง” ครั้นเมื่อไหลผ่านลงมายังชายแดนพม่ากับดินแดนลาว แม่น้ำสายเดียวกันนี้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น “แม่น้ำของ” และคนไทยที่เชียงแสนแดนสามเหลี่ยมทองคำก็ต้อนรับสายน้ำนี้ด้วยนามใหม่ใกล้เคียงกันว่า “แม่น้ำโขง”

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มชนริมสายธารบางกลุ่มยังเรียกชื่อสายน้ำนี้ในนาม “จิ่วล่งจาง” อันหมายถึงแม่น้ำมังกรทั้งเก้า หรือ แม่น้ำนาคเก้าตัว ตามตำนานที่เล่าขานกันในแถบยูนนาน หรือ ดินแดนตอนใต้ของลาวที่ แม่น้ำโขงไหลคดเคี้ยวผ่านเกาะแก่งจนเกิดเป็นเกาะเป็นดอนมากมาย แม่น้ำนี้ยังถูกเรียกว่า “สี่พันดอน” หรือ “แม่น้ำสี่พันดอน”

ความยิ่งใหญ่ของแม่น้ำโขงนั้น มิใช่คนใกล้ชิดสองฟากฝั่งเท่านั้น ที่จะประจักษ์แจ้ง แต่โลกยังยอมรับถึงความยิ่งใหญ่ของสายน้ำแห่งนี้ ด้วยแม่น้ำโขงนั้นนับเป็นแม่น้ำที่มีความยาวเป็นอันดับที่ 12 ของโลก

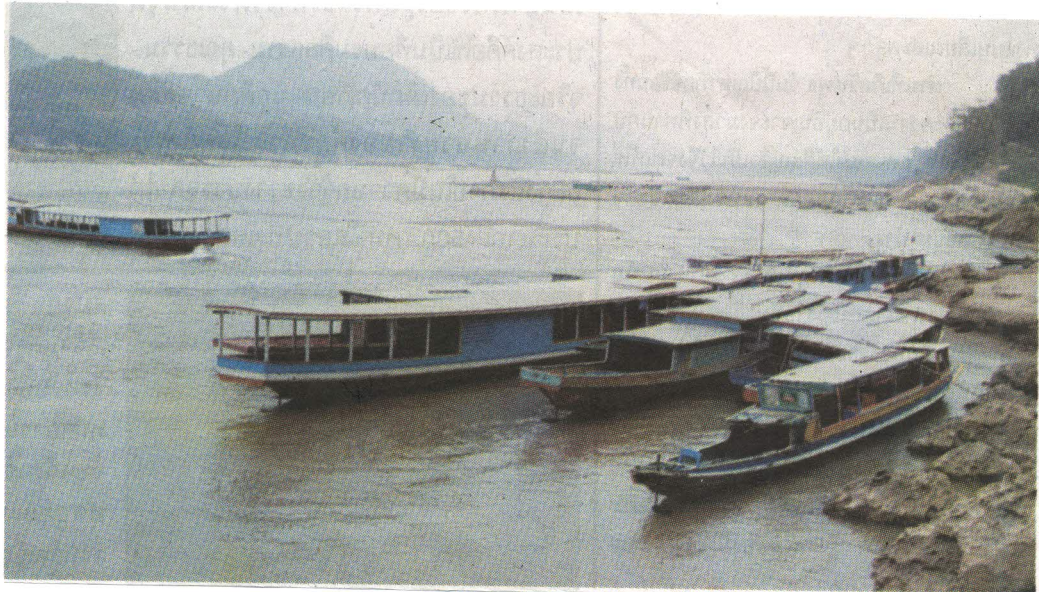
กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

00053

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 28 พ.ค. 2555	ปีที่ 22	ฉบับที่ 7875	หน้า 5
---	--------------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

คือมีความยาวของสายน้ำ จากต้นกำเนิดถึงปากน้ำราว 4,909 กิโลเมตร
มีปริมาณน้ำมากมายมหาศาลเฉลี่ยแล้วแม่น้ำโขงจะไหลประมาณ
600,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาทีซึ่งนับเป็นปริมาณน้ำที่มากเป็นอันดับ
6 ของโลกทีเดียว ความยิ่งใหญ่ของแม่น้ำโขงยังก่อเกิดเป็นตำนานในบาง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	28 ต.ค. 2555	22	7875	5

ช่วงตอนที่แม่น้ำแห่งไหลผ่านอีกด้วย ดังเช่นช่วงที่แม่น้ำโขงไหลมาบรรจบกันแม่น้ำรวกที่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ที่นี่ถือเป็นตำนานของการค้าฝิ่นที่ใหญ่ที่สุดในโลกเพราะถือว่าดินแดนสามเหลี่ยมทองคำเป็นรอยต่อของพื้นที่ 3 ประเทศที่มีการปลูกฝิ่นมากที่สุด จากนั้นก็ไหลผ่านอำเภอเชียงแสนแม่น้ำโขงถือได้ว่าถูกบันทึกอยู่ในประวัติศาสตร์ของการสร้างเมืองเชียงแสนในฐานะของกำแพงเมืองทางธรรมชาติ และเมื่อแม่น้ำนี้ไหลผ่านไปยังอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายก็ก่อให้เกิดประวัติศาสตร์ของวิถีการทำกินของชาวบ้านหาดไคร้ ด้วยถือว่าเป็นแม่น้ำแห่งเดียวในโลกที่เป็นแหล่งกำเนิดของปลาบึก ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุด

ทุกปีเมื่อถึงหน้าร้อนราวเดือนเมษายนชาวบ้านหาดไคร้อำเภอเชียงของจะทำการออกล่าปลาบึก อันเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน

การเดินทางอันยาวไกลของสายน้ำนี้สิ้นสุดลงแล้ว แต่สายธารแห่งฝนใหม่และการหลอมละลายของเกล็ดหิมะจากจุดกำเนิดก็ยังคงไหลรินต่อเนื่องเข้ามาแทนที่ไม่สิ้นสาย เช่นเดียวกับชีวิตผู้คนสองฟากฝั่งโขงที่ดำเนิน ชับชาน สืบสานตำนานบทใหม่ส่งทอดสืบไปไม่สิ้นสุด.

